

Praha 31. 12. 2008

53

Zdravotní pojišťovny - náklady na segmenty zdravotní péče

Health Insurance Corporations - Costs spent on Health Care by Types of Health Care

Souhrn

Tato Aktuální informace přináší krátký přehled o nákladech veřejného zdravotního pojištění na jednotlivé segmenty zdravotní péče v roce 2007 a stručný popis vývoje nákladů na segmenty péče za roky 2002-2007. Náklady zdravotních pojišťoven na zdravotní péči v roce 2007 dosáhly 181 miliard Kč.

Summary

This Topical Information brings a short overview of costs of the public health insurance system on particular types of health care in 2007 and a brief summary of development of costs on health care types during 2002-2007. Health care costs of health insurance corporations reached 181 thous. mill. CZK in 2007.

Veřejné zdravotní pojištění v roce 2007

Celkové náklady systému veřejného zdravotního pojištění v ČR na zdravotní péči za rok 2007 dosáhly podle souhrnného hodnocení na základě výročních zpráv zdravotních pojišťoven (ZPoj) dle MZ ČR částky cca 181 358 mil. Kč, což bylo o 8,3 % více než v roce 2006. Úhrady zdravotního pojištění představovaly zhruba 80 % celkových výdajů na zdravotnictví v minulém roce. Průměrný počet pojištěnců veřejného zdravotního pojištění v roce 2007 byl 10 323 545 osob, z toho bylo u Všeobecné zdravotní pojišťovny (VZP) evidováno cca 63,4 %. Náklady veřejného zdravotního pojištění na zdravotní péči v přepočtu na 1 pojištěnce činily 17 567 Kč, což bylo o 8,0 % více než v roce předchozím.

Náklady zdravotních pojišťoven na jednotlivé segmenty zdravotní péče

Náklady ZPoj na zdravotní péči ze základního fondu zdravotního pojištění dosáhly v roce 2007 cca 180 595 mil. Kč, náklady na zlepšení zdravotní péče z jiných fondů téměř 763 mil. Ústavní péče jako největší položka „spotřebovala“ 50,94 % celkových nákladů na zdravotní péči, což bylo v hodnotovém vyjádření zhruba 92 378 mil. Kč. Z toho největší část, cca 81 917 mil. Kč, připadla na nemocnice (45,17 % celkových nákladů). Na segment ambulantní péče bylo v roce 2007 vynaloženo 43 431 mil. Kč a podíl ambulantní péče na celkových nákladech na zdravotní péči představoval 23,95 %. Z toho na ambulantní péči lékařů stomatologů připadá 4,98 %, na péči praktických lékařů 4,74 % a na ambulantní péči lékařů specialistů včetně gynekologů připadá 8,78 % celkových nákladů na zdravotní péči. Podíl nákladů na léky na recept tvořil 18,51 %, což je v hodnotovém vyjádření 33 568 mil. Kč. Náklady na zdravotnické prostředky na poukaz činily 168 mil. Kč, což je 2,85 % z celkových nákladů.

Vývoj segmentů zdravotní péče za léta 2002–2007

ÚZIS ČR má díky spolupráci Ministerstva zdravotnictví k dispozici údaje o nákladech na jednotlivé segmenty zdravotní péče i za dřívější období. Mezi roky 2002 a 2007 se celkové náklady ZPoj na zdravotní péči zvýšily o 33 %.

Za sledované období se z hodnocených segmentů péče nejrychleji zvyšovaly náklady na domácí péči, a to o 67,8 % do roku 2007 oproti 2002. Dalším segmentem s progresivním nárůstem byla specializovaná ambulantní zdravotní péče, kde za stejné období došlo k nárůstu o 61,5 %. Za zmínku stojí ještě segmenty diagnostické zdravotní péče (o 44,1 %) a rehabilitační péče (o 34,8 %). Oproti tomu vývoj nákladů na stomatologickou péči nedosahoval tempa rozvoje zdravotní péče celkem (nárůst o 15,9 %) a segment zdravotní péče praktických lékařů vykázal nárůst o 26,7 %.

Ze segmentů ústavní péče v období 2002–2007 vzrostly o 49,8 % náklady zdravotního pojištění na odborné léčebné ústavy, tyto náklady OLÚ však představují 3 % z celkových nákladů ZPoj na zdravotní péči. Nárůst u nemocnic činil 39,1 % a u léčeben dlouhodobě nemocných (LDN) 44,8 %.

Tempo růstu nákladů na dopravu nemocných a raněných a nákladů na zdravotnickou záchrannou službu (ZZS) bylo pomalejší, než bylo tempo růstu nákladů celkem. Náklady na zdravotní péči v ozdravovnách a na lázeňskou péči za sledované období absolutně klesly oproti své výši v roce 2002.

Náklady ZPoj na léky a zdravotnické prostředky v období do roku 2005 patřily k progresivně vzrůstajícím segmentům, Po přijatých regulačních opatřeních došlo k absolutnímu meziročnímu poklesu v letech 2006 a 2007.

Zachování fungujícího systému veřejného zdravotního pojištění si vyžádalo mimořádnou pomoc státu. Tyto prostředky byly směřovány převážně do VZP a umožnily splacení více než 10 mld. Kč dřívějších závazků vůči zdravotnickým zařízením po lhůtě splatnosti v letech 2006 a 2007.

Vypracoval: Ing. Ivan Popovič

Tab. 1. Průměrný počet pojištěnců veřejného zdravotního pojištění v letech 2002–2007

Rok	Průměrný počet pojištěnců	z toho podíl VZP v %
2001	10 350 372	70,05
2002	10 333 493	68,19
2003	10 313 943	66,45
2004	10 308 644	65,27
2005	10 296 386	64,60
2006	10 297 439	63,87
2007	10 323 545	63,40

Zdroj pro všechny tabulky a grafy: MZ, zdravotní pojišťovny

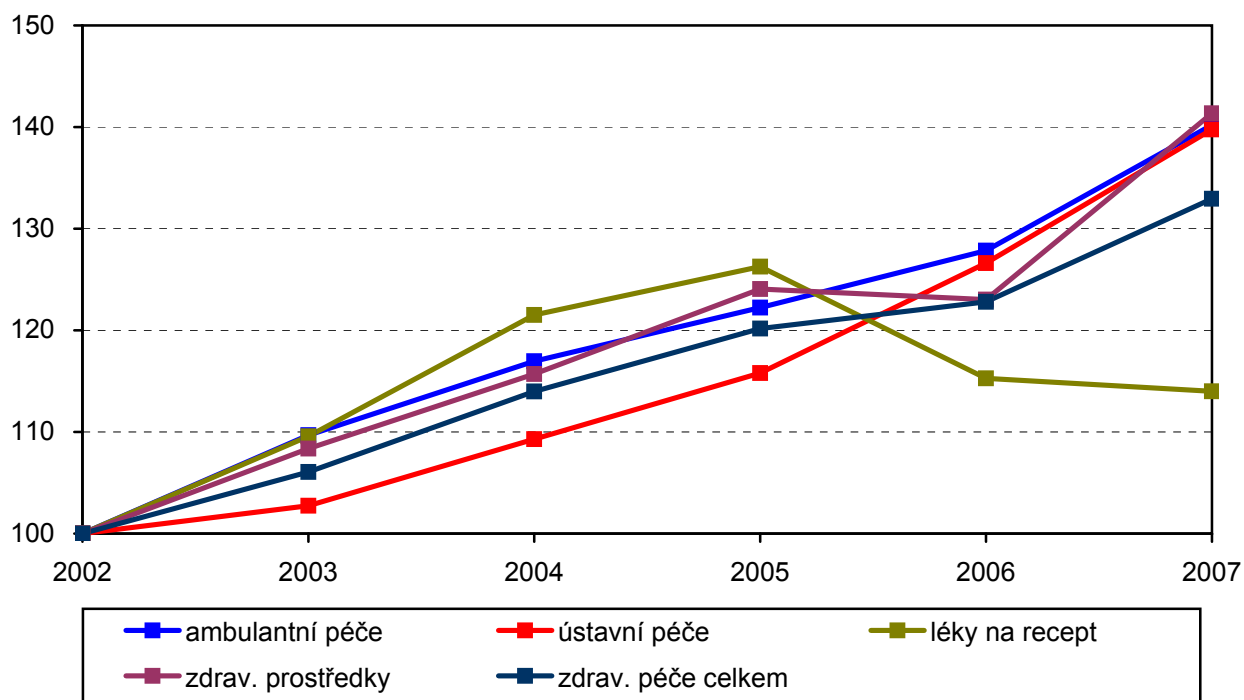
**Tab. 2. Index vývoje nákladů ZP na zdravotní péči dle jednotlivých segmentů
(rok 2002 = 100)**

Segment zdravotní péče	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ambulantní péče celkem	100,0	109,7	117,0	122,2	127,8	140,2
z toho stomatologická	100,0	104,5	109,7	110,3	108,5	115,2
praktických lékařů	100,0	108,6	110,2	112,2	120,9	126,7
rehabilitační péče	100,0	118,3	129,1	131,6	126,1	134,8
diagnost. zdrav. péče	100,0	116,9	134,4	146,5	147,1	144,1
spec. ambulantní péče vč. gynekologické	100,0	110,8	117,9	125,8	142,0	161,5
domácí zdravotní péče	100,0	119,1	137,9	148,9	147,1	167,8
ústavní péče celkem	100,0	102,7	109,3	115,8	126,6	139,8
z toho nemocnice	100,0	102,2	109,1	115,7	126,4	139,1
OLÚ	100,0	111,7	117,0	123,0	136,4	149,8
LDN	100,0	110,7	114,0	117,1	123,8	144,8
lázeňská péče	100,0	108,6	108,5	102,3	90,6	97,1
náklady na dopravu	100,0	103,7	104,9	103,2	99,2	102,6
náklady na ZZS	100,0	85,6	114,3	113,8	139,7	177,9
léky na recept	100,0	109,6	121,5	126,3	115,3	114,0
zdrav. prostředky na poukazy	100,0	108,4	115,7	124,1	123,0	141,4
zdrav. péče celkem	100,0	106,1	114,0	120,2	122,8	133,0

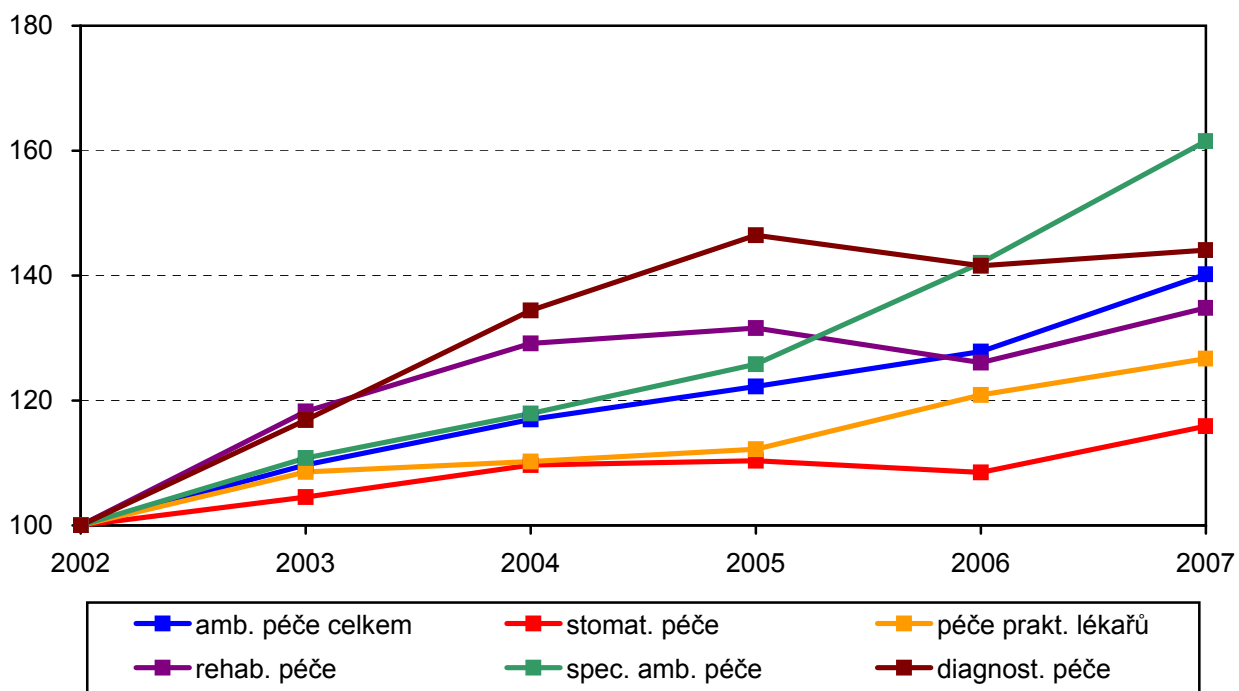
Tab. 3. Podíly jednotlivých segmentů zdravotní péče na celkových nákladech zdravotního pojištění na zdravotní péči v letech 2002–2007

Segment zdravotní péče	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ambulantní péče celkem	22,60	23,35	23,20	23,10	23,64	23,95
z toho stomatologická	5,69	5,60	5,47	5,25	5,05	4,98
praktických lékařů	4,95	5,06	4,78	4,64	4,89	4,74
rehabilitační péče	0,89	0,99	1,01	0,98	0,92	0,91
diagnost. zdrav. péče	3,36	3,70	3,96	4,11	3,89	3,64
spec. ambulantní péče vč. gynekologické	7,19	7,50	7,43	7,56	8,36	8,78
domácí zdravotní péče	0,44	0,50	0,50	0,55	0,53	0,56
ústavní péče celkem	48,22	46,47	46,22	46,69	49,95	50,94
z toho nemocnice	42,95	41,35	41,10	41,56	44,42	45,17
OLÚ	2,65	2,79	2,72	2,73	2,96	3,00
LDN	2,03	2,12	2,03	1,99	2,06	2,22
lázeňská péče	2,24	2,29	2,13	1,92	1,66	1,65
náklady na dopravu	0,90	0,88	0,83	0,78	0,73	0,70
náklady na ZZS	0,59	0,47	0,59	0,56	0,67	0,79
léky na recept	21,48	22,18	22,90	22,68	20,26	18,51
zdrav. prostředky na poukazy	2,67	2,72	2,71	2,77	2,69	2,85

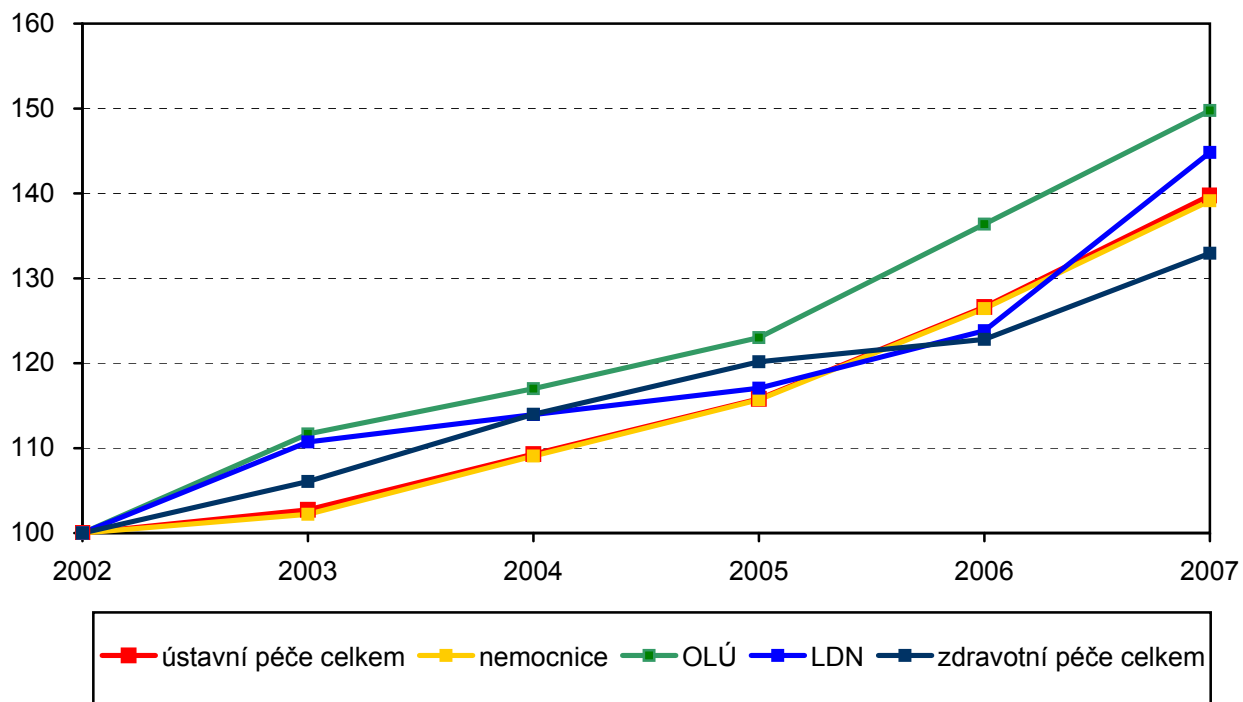
**Graf 1. Index nákladů zdravotních pojišťoven
na zdravotní péči dle segmentů část I (2002 = 100)**

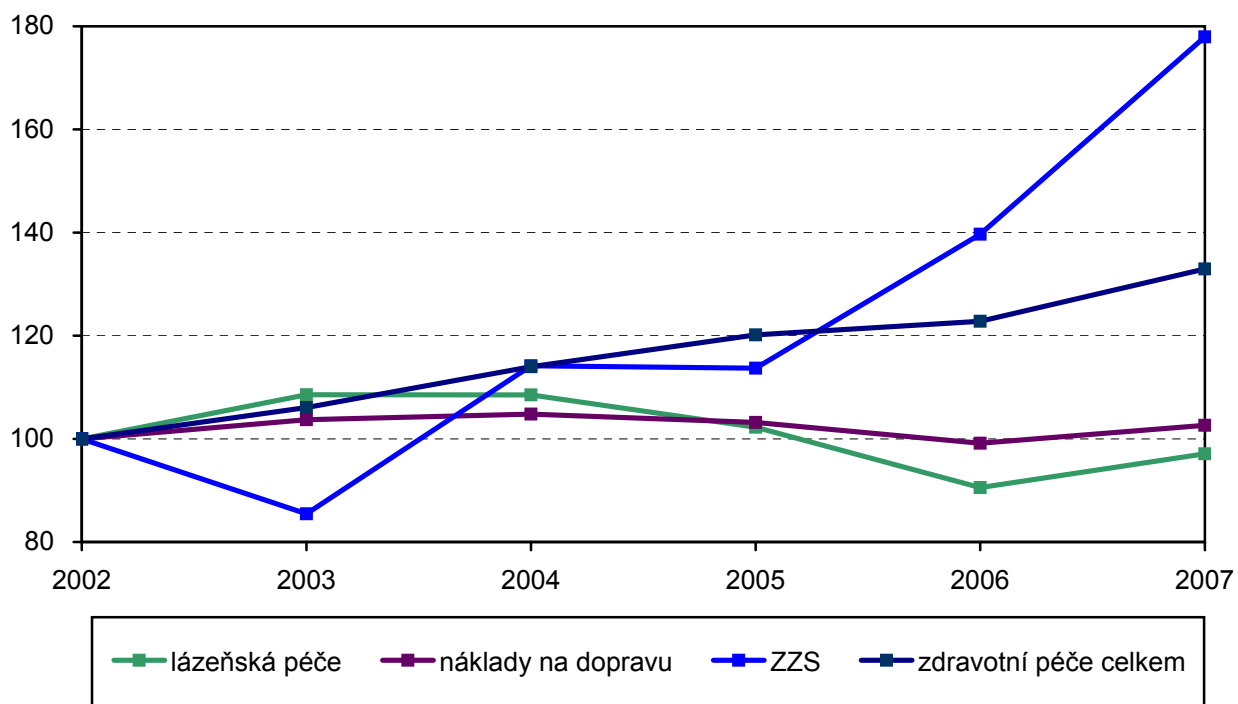
**Graf 2. Index nákladů zdravotních pojišťoven
na zdravotní péči dle segmentů část II (2002 = 100)**

**Graf 3. Index nákladů zdravotních pojišťoven
na zdravotní péči část III (2002 = 100)**

**Graf 4. Index nákladů zdravotních pojišťoven
na zdravotní péči část IV (2002 = 100)**

Vývoje nákladů ZP na zdravotní péči dle jednotlivých segmentů

Segment zdravotní péče	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ambulantní péče celkem	22,6	23,4	23,2	23,1	23,6	23,9
ústavní péče celkem	48,2	46,5	46,2	46,7	49,9	50,9
zdrav. prostředky na poukaz	2,7	2,7	2,7	2,8	2,7	2,9
léky na recept	21,5	22,2	22,9	22,7	20,3	18,5
ostatní	5,0	5,3	5,0	4,7	3,6	3,8

Zdroj: MZ ČR, zdravotní pojišťovny

Graf 5 - Podíl nákladů zdravotních pojišťoven na zdravotní péči podle segmentů

